

اُونِيُوَرَسِيْتِي تِي كُونُولُو كِي مَارَا
UNIVERSITI
TEKNOLOGI
MARA

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA CAWANGAN SELANGOR

KAMPUS PUNCAK PERDANA SHAH ALAM

BACHELOR OF INFORMATION SCIENCE (HONS) RECORDS MANAGEMENT

IMR604: ORAL DOCUMENTATION

PROPOSAL PROJEK SEJARAH LISAN

TAJUK: SENIMAN VETERAN

DISEDIAKAN OLEH:

SULIKA LAMBAN CHRISTOPHER LEECHEN (2020987645)

PUTERI IZZATY BINTI ZOLKEPELI (2020978463)

FITRI BALQIS AKMA BINTI MOHD ASRI (2020950799)

PENSYARAH:

ENCIK JAFALIZAN BIN MD JALI

TARIKH:

25 JULAI 2022

ISI KANDUNGAN

PERKARA	M/S
1.0 PENGENALAN	2
1.1 PENDAHULUAN	2
1.2 LATAR BELAKANG KAJIAN	3
1.3 PERMASALAHAN KAJIAN	3
1.4 OBJEKTIF KAJIAN	4
1.5 PERSOALAN KAJIAN	4
1.6 KEPENTINGAN DAN SUMBANGAN KAJIAN	5
2.0 TINJAUAN LITERATUR	5
3.0 METODOLOGI	
3.1 PENDEKATAN KAJIAN	7
3.2 PESERTA KAJIAN	8
3.3 PROSEDUR PENGUMPULAN DATA	8
3.4 CARTA GANTT PROJEK	9
4.0 KESIMPULAN	9
5.0 RUJUKAN	11

1.0 PENGENALAN

1.1 PENDAHULUAN

Berdasarkan Kamus Dewan Edisi Ketiga, (1997) seni membawa maksud karya termasuk sajak, lukisan, muzik dan lain-lain yang dicipta dengan bakat atau kecekapan, dan hasil daripada sesuatu ciptaan. Menurut Drs. Sidi Gazalda pula, seni ditafsirkan sebagai penciptaan bentuk-bentuk yang mengandungi nilai-nilai estetika bersepadu dengan nilai estetika Islam. Seterusnya, kesenian Islam turut menyatakan seni merupakan suatu unsur keindahan yang mampu menjadikan manusia terpesona apabila melihat ataupun mendengarnya.

Sejarah lisan ialah kaedah menjalankan penyelidikan sejarah melalui temu bual yang direkodkan antara penemubual dan tokoh. Temu bual ini akan merekodkan pengalaman peribadi tentang peristiwa penting dari segi sejarah sepanjang profession tokoh yang telah dipilih. Tujuan pendokumentasian lisan ini juga adalah untuk menambah maklumat atau sejarah kepada pengetahuan sedia ada. Pendokumentasi lisan juga merekodkan ulasan peribadi serta mencerminkan pendapat peribadi seseorang tokoh kerana temu bual ini merupakan salah satu sumber utama untuk mendapatkan maklumat dan pandangan seseorang tokoh. Selain itu, pendokumentasian lisan boleh digunakan bersama-sama dengan sumber primer lain serta sumber sekunder untuk mendapatkan pemahaman dan pandangan tentang sejarah (Sejarah Lisan, 2022).

Hasil perolehan daripada temu bual ini boleh digunakan untuk penulisan akademik dan lain-lain. Pendokumentasian lisan ini penting bagi memelihara sejarah sedia ada. Rekod-rekod yang diperolehi ini amatlah penting untuk dipelihara kerana ia akan digunakan oleh generasi akan datang. Donald A. Ritchie pernah menyatakan bahawa ringkasnya, sejarah lisan mengumpul kenangan lisan dan ulasan peribadi tentang kepentingan sejarah melalui temu bual yang dirakam (ETHW, 2022).

1.2 LATAR BELAKANG KAJIAN

Tujuan penyelidikan ini dijalankan adalah untuk mendapatkan maklumat dan informasi berkaitan seniman veteran yang dipilih. Kajian ini juga dilaksanakan bagi mendapatkan maklumat-maklumat yang jarang didapati melalui enjin carian seperti Google, Bing, Perpustakaan dan Arkib serta bagi mendapatkan kesahihan maklumat yang terdapat di internet berkenaan seniman veteran yang dipilih. Kajian ini akan dijalankan bersama dengan seniman veteran yang mempunyai pengalaman luas dalam industri seni tanah air dengan tujuan untuk melengkapkan maklumat-maklumat yang sedia ada di internet, perpustakaan serta arkib, juga bagi mendapatkan kesahihan maklumat tersebut serta menambah maklumat mengenai seniman veteran tersebut. Maklumat-maklumat yang diperolehi daripada temu bual bersama seniman veteran yang dipilih ini akan digunakan sebagai panduan dan rujukan generasi akan datang bagi melengkapkan kajian yang dijalankan ini.

1.3 PERMASALAHAN KAJIAN

Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka Edisi Keempat telah menyediakan dua jenis definisi yang berbeza namun memperlihatkan kepada konteks yang serupa. Walau bagaimanapun, definisi yang lebih cocok dengan fokus utama kajian ini adalah seniman dapat didefinisikan sebagai bintang filem yang telah lama melibatkan diri dalam perfileman dan telah mencapai pada sesuatu tahap yang tertentu. Seniman veteran yang berumur 50 tahun ke atas, merupakan fokus yang diketengahkan di dalam penyelidikan yang ditugaskan oleh pensyarah kali ini.

Seterusnya, penyelidik telah menghadapi kesukaran dalam mendapatkan maklumat tentang seniman pilihan semasa penyelidikan menerusi enjin carian Google dan media sosial. Hal ini dikatakan demikian kerana maklumat yang terdapat di rangkaian Internet adalah sangat terhad dan sukar untuk memastikan kesahihannya dan barangkali perkara ini terjadi kerana tidak besar jumlahnya yang membuat kajian tentang seniman terutamanya golongan veteran. Maklumat- maklumat tentang tokoh tersebut adalah sangat terhad terutamanya dari segi sejarah yang lebih mendalam tentang tokoh tersebut. Oleh itu, dengan ketiadaan maklumat tentang sejarah tokoh tersebut, hal ini

bakal menyebabkan generasi akan datang tidak mempunyai maklumat tentang tokoh tersebut dan latar belakang tokoh tersebut mungkin dilupakan dan tidak dikenali oleh umum pada masa akan datang. Hal ini berlaku adalah kerana tidak mempunyai sebarang sumber yang boleh dirujuk untuk mengenali tokoh tersebut. Bukan itu sahaja, dengan ketiadaan dan kekurangan maklumat berkenaan tokoh tersebut, hak cipta seseorang tokoh seperti anugerah, karya dan sebagainya mudah dituntut oleh individu dari sesetengah pihak secara sambalewa sekiranya maklumat adalah terhad dan tidak lengkap. Tambahan pula, maklumat yang terdapat di rangkaian Internet kebanyakannya cuma gosip-gosip yang bervariasi versinya semata-mata dan bukan pada bakat serta kejayaan mereka.

1.4 OBJEKTIF KAJIAN

1. Mengenalpasti maklumat asli dan sahih yang diperoleh daripada tokoh pilihan melalui temu bual yang akan dijalankan.
2. Mendokumenkan sejarah secara lisan dan mengarkibkan maklumat mengenai pengalaman, biografi serta maklumat tambahan tentang tokoh sepanjang berkecimpung dalam industri seni.

1.5 PERSOALAN KAJIAN

1. Adakah maklumat yang diperoleh daripada temu bual bersama tokoh pilihan adalah sepadan dan sahih dengan maklumat yang terdapat di rangkaian internet ?
2. Adakah sejarah secara lisan yang akan di arkib dapat membantu dari segi akademik secara umumnya dan industri seni secara khususnya ?

1.6 KEPENTINGAN DAN SUMBANGAN KAJIAN

Kepentingan kajian ini dapat dilihat melalui pelbagai aspek. Hasil kajian ini memaparkan pelbagai faedah yang diperolehi atau sumbangan kajian ini dalam beberapa perkara. Kajian yang dijalankan ini memberi faedah secara khususnya kepada masyarakat di Malaysia. Faedah yang diperolehi daripada hasil kajian adalah dari segi penambahan maklumat sedia ada tentang seniman yang dipilih dalam kajian ini. Maklumat yang diperolehi melalui temu bual bersama seniman ini sedikit sebanyak membantu dalam meningkatkan pengetahuan tentang industri seni di Malaysia secara lebih mendalam. Secara umumnya, kajian ini dilihat menyumbang kepada masyarakat di dalam konteks seperti membuka ruang dan peluang untuk lebih mengenali secara mendalam para seniman di Malaysia dengan mengetahui dengan lebih lanjut tentang latar belakang seniman tersebut dan karier beliau sepanjang penglibatan dalam industri seni. (citation)

Melalui kajian ini juga, ia turut menyumbang dalam memperkembangkan ilmu tentang industri seni iaitu secara khususnya tentang seniman yang melibatkan diri dalam industri seni di Malaysia ini. Terdapat pelbagai maklumat atau perkara yang mungkin tidak diketahui umum. Oleh itu, dengan kajian ini ia dapat membantu dalam meluaskan pengetahuan tentang industri seni di Malaysia terutamanya maklumat berkenaan seniman yang menyumbang bakat dalam industri seni di Malaysia.

2.0 TINJAUAN LITERATUR

Persatuan Artis Veteran Malaysia merupakan sebuah persatuan ditubuhkan untuk menjaga kebajikan seniman veteran Malaysia. Persatuan ini terletak di Taman Sri Cheras Jaya, Selangor. Pada beberapa tahun yang lepas, timbul isu-isu mengenai kadar bayaran terhadap seniman veteran terlalu rendah. Oleh hal yang demikian, Persatuan Artis Veteran Malaysia bertindak untuk mewujudkan kadar bayaran standard kepada seniman veteran. Rashid Sibir berkata dalam sebuah laporan BH Online, "pelakon tidak boleh

meminta lebih daripada kadar standard yang ditetapkan. Contohnya, untuk telefilem, bagi watak utama kadar yang ditetapkan adalah kira-kira RM10,000.” (Serimah Mohd Sallehuddin, 2021). Persatuan ini juga memperjuangkan seniman veteran untuk kembali menjadi teraju utama dalam filem serta drama di Malaysia.

Di samping Persatuan Artis Veteran Malaysia, Persatuan Seniman Malaysia juga menjadi tumpuan dalam menjaga kebajikan seniman di Malaysia terutamanya bagi penggiat seni yang tergolong dalam kategori veteran. Menurut Menteri Penerangan Datuk Seri Abdul Kadir Sheikh Fadzil, “RTM akan memberi keutamaan kepada penyanyi dan pelakon yang menjadi ahli Persatuan Seniman Malaysia untuk penerbitan program-programnya” (Utusan Malaysia, 2005). Keratan akhbar Utusan Malaysia tersebut dapat dilihat bahawa para seniman di Malaysia yang menjadi ahli Persatuan Seniman Malaysia berpeluang untuk menikmati pelbagai kelebihan sama ada kepada penyanyi, pelakon mahupun seniman-seniman yang menceburi pelbagai bidang dalam industri hiburan. Tambah Datuk Seri Abdul Kadir Sheikh Fadzil, Menteri Penerangan beliau menyeru semua golongan seniman untuk menjadi ahli seniman berdasarkan ucapan beliau pada sidang akhbar, beliau menyatakan “saya merayu kepada semua golongan seniman sama ada penyanyi, pelakon, penulis skrip atau sesiapa lagi yang berkaitan dengan industri hiburan agar menjadi ahli seniman kerana saya yakin kebajikan mereka akan terjaga dibawah persatuan itu” (Utusan Malaysia, 2005).

Tokoh yang telah dipersetujui bagi penyelidikan ini ialah Puan Fatimah Abu Bakar yang merupakan seorang seniman veteran Malaysia yang memiliki variasi bakat yang bereputasi cemerlang. Beliau adalah anak jati Pulau Pinang yang merupakan negeri lahirnya seniman-seniman yang termasyhur serta berprestij seperti Tan Sri P. Ramlee, David Arumugam dan sebagainya. Beliau merupakan alumni Universiti Teknologi Mara (UiTM) dan memegang Ijazah Sarjana Muda Komunikasi dan Pengajian Media. Selain kerjaya dalam bidang industri seni dan kreatif, beliau juga pernah menceburi bidang kewartawanan dan penulisan. Beliau mulai aktif dalam industri seni dari tahun 1984 sehingga kini. Di samping itu, beliau mempunyai minat yang mendalam dalam bidang teater dan minat ini telah menjadikan beliau aktif dalam pementasan di Kelab Teater Kuala Lumpur. Disinilah bermulanya perasaan minat untuk menceburi bidang lakonan

terutamanya dengan sokongan yang diberikan oleh “role model” beliau iaitu Datin Paduka Suhaimi dan Allahyarham Mustaffa Noor.

Seterusnya, seperti yang diketahui umum terdapat pelbagai maklumat yang mudah diperolehi di rangkaian internet. Pada masa kini, kebanyakan individu mencari maklumat dari sumber internet. Namun, kesahihan maklumat yang diperolehi melalui sumber internet ini tidak dijamin dan tidak dapat dipastikan kesahihan maklumat tersebut. Sebagai pengguna Internet, kita seharusnya bijak menilai kesahihan maklumat yang dicari. Menurut Berita Harian Online, “Masyarakat sebagai sasaran media sosial seharusnya memiliki daya dan kemampuan menganalisis supaya dapat menilai sejauh mana benarnya sesuatu berita atau sejauh mana sah atau batilnya apa yang disogokkan kepada mereka.” (Shafeza Abdul Wahab, 2017). Hal ini boleh dikaitkan dengan pencarian maklumat tentang seseorang individu seperti mencari maklumat tentang seniman veteran di Malaysia bagi mengetahui latar belakang seniman veteran tersebut. Tidak dapat dinafikan bahawa, berkemungkinan maklumat-maklumat yang terdapat di sumber internet ini tidak beberapa tepat di samping maklumat yang dinyatakan juga mungkin tidak lengkap.

3.0 METODOLOGI

3.1 PENDEKATAN KAJIAN

Menurut Pusat Kajian Sejarah Lisan Universiti Kebangsaan Malaysia, “Sejarah lisan adalah satu kaedah di mana kenang-kenangan seseorang tokoh yang dirakamkan secara wawancara. Tokoh-tokoh yang dipilih biasanya terdiri daripada mereka yang dapat menyumbang maklumat bersejarah dari penglibatan dan pengalaman diri mereka sendiri, atau oleh kerana perhubungan mereka secara langsung dengan watak, masa atau peristiwa tertentu. Maklumat yang diperolehi dari wawancara tersebut kemudiannya disalin dan salinan itu selepas disemak dan ditaip dapat digunakan sebagai bahan pengajaran dan penyelidikan” (Sejarah Lisan, 2022).

Kaedah kajian yang akan digunakan dalam melaksanakan penyelidikan ini ialah dengan menggunakan kaedah temu bual bersama tokoh yang telah dipersetujui. Temu bual ini akan dijalankan secara bersemuka dengan seniman veteran yang telah dipilih untuk menjalankan temu bual tersebut. Hasil daripada temu bual seperti pita rakaman dan tanskrip temu bual akan diletakan di makmal ataupun arkib universiti para pelajar tersebut.

3.2 PESERTA KAJIAN

Tokoh yang dipilih dalam kajian ini merupakan seniman veteran yang telah lama menceburi industri seni di Malaysia. Pemilihan seniman veteren ini adalah berdasarkan beberapa kriteria iaitu, seniman yang telah lama melibatkan diri dalam industri seni dan mempunyai pengalaman dalam industri seni di Malaysia ini. Seniman veteran yang dipilih ini memiliki latar belakang yang luas yang membolehkan pengkaji untuk mendapatkan maklumat-maklumat yang banyak dan berinformasi tinggi.

3.3 PROSEDUR PENGUMPULAN DATA

Bagi bahagian prosedur pengumpulan data, pengkaji telah menggunakan enjin carian Google untuk mendapatkan maklumat berkaitan seniman veteran yang telah dipilih seperti latar belakang dan media sosial serta maklumat hubungan. Seterusnya, pengkaji telah menghubungi seniman veteran bagi mendapatkan persetujuan untuk menjalankan sesi temubual bersama beliau.

Prosedur seterusnya adalah sesi temu bual akan dijalankan di platform dan masa yang akan dipersetujui kemudian. Platform yang bakal digunakan bagi menjalankan sesi temubual bersama seniman veteran yang dipilih adalah kaedah temu bual bersemuka dan kaedah temu bual secara atas talian. Dua kaedah ini dilihat bersesuaian bagi menjalankan kajian ini. Tujuan dua kaedah dipilih adalah sebagai pelan sandaran jika salah satu kaedah temu bual ini tidak dapat dijalankan. Hal ini dikatakan demikian kerana, disebabkan oleh situasi pandemik yang dialami dalam negara kaedah temu bual yang dinyatakan ini berkemungkinan akan berubah dari masa ke semasa.

3.4 CARTA GANTT PROJEK

Aktiviti	Minggu-1	Minggu-2	Minggu-3	Minggu-4	Minggu-5	Minggu-6	Minggu-7	Minggu-8	Minggu-9	Minggu-10	Minggu-11	Minggu-12	Minggu-13	Minggu-14
<u>Pengenalan projek</u>														
<u>Mencari maklumat dan menghubungi seniman yang dipilih</u>														
<u>Menyiapkan kertas cadangan</u>														
<u>Melaksanakan persiapan awal projek</u>														
<u>Menjalankan temubual bersama seniman yang dipilih</u>														
<u>Menghasilkan transkrip tentang seniman yang telah dipilih</u>														

4.0 KESIMPULAN

Berdasarkan kajian yang dijalankan ini, dapat disimpulkan bahawa sejarah lisan memainkan peranan yang penting dalam mengumpul maklumat-maklumat yang bersejarah dan perkara ini tidak hanya memberi faedah kepada masyarakat tetapi juga kepada negara. Kepentingan sejarah lisan ini perlu dijadikan fokus utama kerana ia banyak merekodkan peristiwa-peristiwa penting iaitu peristiwa yang sebahagian daripada sejarah. Tambahan pula, hal ini dapat membantu mengumpul maklumat-maklumat bersejarah di samping memperoleh maklumat yang sahih serta dari sumber yang berkaitan.

Kepentingan dalam memperolehi maklumat dari sumber yang sahih dan benar harus diberi keutamaan. Dengan berasaskan temu bual yang direkod bersama seniman yang telah dipilih dalam melaksanakan kajian ini, ia dapat membantu dalam mengenalpasti kesahihan maklumat yang terdapat di internet. Hal ini sedikit sebanyak dapat menjelaskan tentang sesuatu perkara di samping mendapat kepastian berkaitan maklumat di luar yang kurang meyakinkan dan tidak pasti kesahihan maklumat tersebut.

Oleh yang demikian, sejarah lisan ini juga dilihat sebagai cara yang amat membantu kerana merekodkan peristiwa-peristiwa penting atau pengalaman individu yang melalui peristiwa bersejarah sepanjang karier di dalam industri seni tersebut. Maklumat tentang peristiwa-peristiwa penting yang merupakan sebahagian daripada sejarah, diperoleh

melalui sesi temu bual bagi mendapatkan maklumat yang sahih dan lengkap. Sesi temu bual yang direkodkan merupakan tunggak utama dalam melengkapkan kajian yang dijalankan ini. Maklumat- maklumat yang diperolehi melalui kajian ini diharapkan dapat menambah pengetahuan umum tentang industri seni dan seniman yang terpilih serta dapat memberi gambaran kepada generasi yang akan datang tentang beberapa aspek di samping mengetengahkan perkara-perkara penting yang berkaitan.

5.0 RUJUKAN

Carian Umum. (2017). Dbp.gov.my. <https://prpm.dbp.gov.my/Cari1?keyword=seniman>

SEJARAH LISAN. (2022). Www.ukm.my.

<http://www.ukm.my/sejarah/sejarahlisan/sejarahlisan.html>

Serimah Mohd Sallehuddin. (2021, August 2). *Persatuan artis veteran perlu campur tangan*. Berita Harian; Berita Harian.

<https://www.bharian.com.my/hiburan/selebriti/2021/08/846149/persatuan-artis-veteran-perlu-campur-tangan>

Shafeza Abdul Wahab. (2017, February 24). *Nilai kesahihan maklumat di media sosial*. Berita Harian; Berita Harian.

<https://www.bharian.com.my/kolumnis/2017/02/252338/nilai-kesahihan-maklumat-di-media-sosial>

Utusan Malaysia. (2005). *RTM Utamakan Ahli Seniman*. Utusan Malaysia.

Veena. (2018, February 22). *Gossip liar jejas reputasi artis*. Berita Harian; Berita Harian.

<https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2018/02/391473/gossip-liar-jejas-reputasi-artis>

Fahmey, A. (2020, May 19). *Usah biar maklumat sahih ditelan berita palsu*. Berita Harian; Berita Harian.

<https://www.bharian.com.my/kolumnis/2020/05/690518/usah-biar-maklumat-sahih-ditelan-berita-palsu>